

TEMATICKÉ OKRUHY RIGORÓZNEJ SKÚŠKY

Študijný odbor: učiteľstvo a pedagogické vedy

Študijný program: učiteľstvo telesnej výchovy

TEÓRIA A DIDAKTIKA TELESNEJ VÝCHOVY A ŠPORTU

1. Nové smery rozvoja školskej TV. Humanizácia, demokratizácia a ich prejavy v školskej TV. Individualizácia a diferenciacia v školskej TV. Vytváranie celoživotného vzťahu k pohybovým aktivitám v školskej TV.
2. Moderné didaktické prostriedky v TV procese. Funkcia materiálnych didaktických prostriedkov. Nové didaktické prostriedky a možnosti ich pravidelného využívania v TV procese. Zefektívňovanie výsledkov pedagogického procesu prostredníctvom didaktickej techniky (motivácia, spätná väzba, kontrola, zdokonaľovanie).
3. Teória motorického učenia. Psychologicko-pedagogické koncepcie motorického učenia. Druhy a štruktúra motorického učenia. Proces a výsledky motorického učenia. Diagnostikovanie a výskum motorického učenia.
4. Využívanie nových poznatkov v športovej príprave. Štruktúra športovej prípravy. Integrácia nových poznatkov v didaktike športového tréningu. Využitie moderných prostriedkov v riadení športovej prípravy.
5. Systém športovej prípravy. Výber, športový tréning, regenerácia. Etapy, zameranie, ciele, úlohy, hlavné prostriedky a formy výberu a zaťažovania. Prostriedky regenerácie a ich využitie v športovej príprave.
6. Pedagogické zásady uplatňované v športovom tréningu. Jednotlivé pedagogické zásady a ich vzťah k športovému tréningu. Zásada všeobecného a špeciálneho – vlnovitého zaťažovania, cykličnosti, dlhodobosti, nepretržitosti, postupnosti, primeranosti...
7. Adaptačné zmeny organizmu na pohybové zaťaženie. Princíp adaptácie a jednotlivé oblasti adaptačných zmien. Psychologická, sociálna, biologická adaptácia pod vplyvom pohybového zaťaženia. Prejavy adaptácie na srdcovocievny a dýchací systém, energetické systémy, riadiace, fyziologické a tkanivové systémy.
8. Energetické systémy v TV a športe. Základné zdroje energie pre svalovú prácu. Diagnostikovanie energetických režimov. Možnosti rozvoja energetických systémov organizmu. Výskum v oblasti energetických systémov v športe.
9. Telesné a pohybové predpoklady z hľadiska ich ovplyvňovania telovýchovným procesom. Vlastnosti pohybového aparátu a ich ovplyvňovanie v telovýchovnom procese. Štruktúra pohybových predpokladov a možnosti ich rozvoja v telovýchovnom procese.
10. Súčasné možnosti a problémy športu pre všetkých. Funkcia, ciele, úlohy a možnosti vplyvu športu pre všetkých na človeka. Negatívne civilizačné vplyvy a možnosti kompenzácie. Význam celoživotnej pohybovej aktivity pre človeka. Humanizácia a demokratizácia v športe. Problémy fair-play v športe. Zneužívanie dopingu a boj proti nemu vo vrcholovom športe.
11. Nové smery klasifikácie a hodnotenia v telesnej výchove. Historický pohľad na klasifikáciu a hodnotenie v TV. Systém štandardov. Individuálny prístup ku klasifikácii a hodnoteniu. Využívanie výkonnostných a hodnotiacich noriem v TV

odvodené od populácie.

12. Nové prístupy k štruktúre a rozvoju kondičných schopností. Historický pohľad. Nové poznatky a smery skúmania v oblasti štruktúry kondičných schopností. Nové metódy a prístupy v rozvíjaní kondičných schopností. Možnosti ovplyvňovania kondičných schopností a ich rozvíjania.
13. Nové prístupy k štruktúre a rozvoju koordinačných schopností. Historický pohľad. Nové poznatky a smery skúmania v oblasti štruktúry a rozvoja jednotlivých koordinačných schopností. Význam a možnosti rozvoja koordinačných schopností v TV a športe.
14. Psychologické problémy telovýchovného procesu. Šport ako psychická záťaž. Psychicky náročné situácie v telovýchovnom procese. Psychologická príprava. Psycho-regulačné techniky v telesnej výchove a športe.
15. Diagnostikovanie v telesnej výchove a športe. Prostriedky a využitie sociálnej, psychickej, somatickej, funkčnej a motorickej diagnostiky v riadení telovýchovného procesu. Nové možnosti v diagnostikovaní stavov a efektívnosti procesov v TV a športe.
16. Charakteristika postupu pri testovaní motoriky detí a mládeže. Charakteristika merania a odborného posudzovania, charakteristika motorických testov a možnosť ich použitia, charakteristika odborného posudzovania a možnosti praktického použitia, oblasti, ktoré môžu byť testované motorickými testami, spôsoby vyhodnocovania výsledkov motorických testov a podmienky ich zovšeobecňovania, príklady motorických testov a ich použiteľnosť pre sledovanie telesnej výkonnosti a zdatnosti.
17. Testovanie pohybových schopností. Testy silových schopností, vytrvalostných schopností, rýchlostných schopností ohybnosti, koordinačných schopností.
18. Pohybové zručnosti. Analýza pohybových zručností, vzájomný vzťah schopností a zručností, charakteristika športových zručností.
19. Telesné a zdravotné oslabenia detí a mládeže, výskyt oslabení, zdravotné skupiny, význam starostlivosti o oslabených žiakov. Prostriedky vyrovnávacej a nápravnej činnosti na vyučovacej hodine, východiskové polohy, záznamy o oslabených žiakoch.
20. Pohybové schopnosti a rozvoj.
21. Etika a šport.

Odporúčaná literatúra:

- KAMP MILLER, T. et al. 2012. Teória športu a didaktika športového tréningu. Bratislava: ICM Agency. 356 s. ISBN 978-80-89257-48-5.
- MORAVEC, R. et al. 2004. Teória a didaktika športu. Bratislava: FTVŠ UK, 2004, 208. ISBN 80-89075-22-3.
- JEBAVÝ, R., HOJKA, V., KAPLAN, A. 2017. Kondiční tréning ve sportovních hrách. Praha: Grada. 192s. ISBN 978-80-247-4072-0.
- MOSSTON, M. & ASWORTH, S. 1994. Teaching Physical Education Fourth edition. New York: Macmillan Publishing Company.
- PSOTTA, R., VELENSKÝ, M. a kol. 2007. Základy didaktiky sportovních her. Praha: Karolinum. 150s. ISBN 9788024616940.

- REA, S. 2015. Sports Science. A complete introduction. Lonfon: John Murray Publishing. 224p. EAN: 9781473614895.
- TÁBORSKÝ, F. a kol. 2007. Základy teorie sportovních her. Praha : Univerzita Karlova. ISBN 978-80-86317-48-9.
- ŠIMONEK, J. 2012. Testy pohybových schopností. Nitra : Dominant, 2012. 2. vydanie v roku 2015 s ISBN 978-80-972003-0-5, 194 s, vydavateľstvo Pandan v Nitre. 190 s. ISBN 978-80-970857-6-6.
- HALMOVÁ, N., KANÁSOVÁ, J., BROŽÁNI, J. 2025. Vybrané aspekty zdravia a správanie 15 – 19 ročných adolescentov na Slovensku. 1 vyd. Nitra: UKF, 2025. 182 s. ISBN 978-80-558-2308-9.
- HORIČKA, P., ŠIMONEK, J., & PAŠKA, L. 2020. Relationship between reactive agility, cognitive abilities, and intelligence in adolescents. Journal of Physical Education & Sport, 20(3): 2263-2268. ISSN 2247-806X. DOI:10.7752/jpes.2020.s3304.
- AFONSO, J., GARGANTA, J., & MESQUITA, I. 2012. Decision-making in sports: The role of attention, anticipation and memory. Revista Brasileira de Cineantropometria & Desempenho Humano, 14(5), 592-601. <https://doi.org/10.5007/1980-0037.2012v14n5p592>
- HORIČKA, P., ŠIMONEK, J., & PAŠKA, L., POPOWCZAK, M., DOMARADZKI, J. 2024. Evaluation of offensive and defensive agility depending on the type of visual cue and personal decision-making styles in basketball. Phys Act Rev 2024; 12(1): 88-99. doi: 10.16926/par.2024.12.09
- HORIČKA, P., ŠIMONEK, J., & PAŠKA, L., & POPOWCZAK, M. 2024. The Relationship of Decision-Making Style and Reaction Agility Performance Regarding the Type of Stimulus in Handball. Studia Sportiva. 18(1):234-245. doi.org/10.5817/StS2024-1-20
- TROJAN, S. a kol. 2003. Lékařská fyziologie. Praha: Grada.
- JAVORKA, K. a kol. 2006. Lekárska fyziológia, Martin: Osveta.
- KANÁSOVÁ, J., Divinec, L., Vasil'ovský, I. 2019. Vplyv balančných cvičení na zmeny funkčných porúch pohybového systému u 10 – 11 ročných atlétov ; recenzent: Elena Bendíková, Nora Halmová. - 1. vyd. - Nitra : SPU, 2019. - 98 s. - ISBN 978-80-558-1490-2.
- KANÁSOVÁ, J. 2015. Vývinové zmeny funkčných porúch pohybového systému 11 až 15 ročných žiakov a možnosti ich ovplyvnenia ; recenzent: Pavol Bartík, Emília Thurzová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2015. - 149 s. - ISBN 978-80-558-0863-5.
- KANÁSOVÁ, J. 2014. Kompenzačné cvičenia na úpravu svalovej nerovnováhy. - 1. vyd. - Bratislava : ŠEVT, 2014. - 105 s. - ISBN 978-80-8106-060-1.
- KANÁSOVÁ, J. 2009. Zdravotná telesná výchova. In: ŠIMONEK, J. et al. Metodika telesnej výchovy pre stredné odborné školy. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004. str. 132 – 150. ISBN 978-80-10-01620-4.
- KANÁSOVÁ, J. 2009. Výchova k správne držaniu tela. In: ŠIMONEK, J. et al. Metodika telesnej výchovy pre stredné odborné školy. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004. str. 62 – 79. ISBN 978-80-10-01620-4.
- CLARKOVÁ, N. 2006. Sportovní výživa. (pro pěknou postavu, dobrou kondici, výkonnostní trénink). Praha: GRADA Publishing, 2006, 266 s. ISBN 80-247-9047-5.
- DOVALIL, Jozef a kol. 2009. Výkon a tréning ve sportu. Praha : Olympia, 2009. 2. vyd. 331 s., ISBN 978-80-7033-928-2.
- ANTALA, B. 1997. Hodnotenie v školskej telesnej výchove. Bratislava: FTVŠ UK 1997. 156 s.
- ŠIMONEK, J., HORIČKA, P. 2020. Agilita v športe. Nitra: PF UKF, 160 s. ISBN 978-80-558-1566-4.
- ŠIMONEK, J., Židek, R. 2019. Talent v športe. Nitra: PF UKF, 104 s. ISBN 978-80-558-

1413-1.

ŠIMONEK, J. 2005. Didaktika telesnej výchovy, Nitra: KTVŠ PF UKF, 2005. 112s. ISBN 80-8050-873-9.

ŠIMONEK, J. et al. 2008. Normy koordinačných schopností pre 11-15 ročných športovcov. Nitra: PF UKF, 2008. 104.s. ISBN 978-80-8094-297-7.

LABUDOVÁ J. a kol. 2002 Šport pre všetkých. Bratislava: PEEM, 2002. ISBN 80-88901-67-7.

HRČKA, J. 2000. Šport pre všetkých. Prešov: ManaCon, 2000. ISBN 80-85668-97-1.

BELEJ, M.: Motorické učenie. PF UPJŠ, Prešov 1994, 117 s.

CHOUTKA, M. – DOVALIL, J. 1987. Sportovní trénink. Praha, Olympia, 1987, 318 s.

MORAVEC, R. – KAMP MILLER, T. – SEDLÁČEK, J.: EUROFIT. Telesný rozvoj a pohybová výkonnosť školskej populácie na Slovensku. SVS pre TV a šport. Bratislava, 1996.

Najnovšia odborná literatúra v zborníkoch, časopisoch a periodikách.

Časopisy Telesná výchova a šport a Tělesná výchova a sport mládeže